

- Незабаром до школи. Психологічні особливості дітей дошкільного віку. 6-й рік життя, 2009* – Незабаром до школи. Психологічні особливості дітей дошкільного віку. 6-й рік життя [уклад. О. А. Дмитрієва]. – Харків : Основа, 2009. – С. 7-14.
- Сухомлинський, 1977* – Сухомлинський В. О. Проблеми виховання всебічно розвинутої особистості. Вибр. тв.: в 5 т. Т.1. / В. О. Сухомлинський. – К.: Рад. школа, 1977. – С. 53-206.
- Теплов, 1985* – Теплов Б. М. Избранные труды. в 2 т. Т.1. / Б. М. Теплов. – М. : Педагогика, 1985. – С. 214-248.

REFERENCES

- Arkin, 2003* – Arkin Ye. A. Dytyna v doshkilni roky / Ye. A. Arkin. – М. : Vlado, 2003. – 233 s.
- Klymenko, 2006* – Klymenko V. V. Psykholohiya tvorchosti / V. V. Klymenko. – К. : Tsentr navchalnoi literatury, 2006. – 480 s.
- Kocherha, 2011* – Kocherha O. V. Psykhofiziolohiya tvorchosti ditei / O. V. Kocherha. – К. : Shkil'nyi svit, 2011. – 128 s.
- Moliako, 1995* – Moliako V. A. Psikhologicheskie problemy tvorcheskoi odarenosti / V. A. Moliako. – К.: Vyshcha shk., 1995. – 52 s.
- Nezabarom do shkoly. Psykholohichni osoblyvosti ditei doshkil'noho viku. 6-i rik zhyttia, 2009* – *Nezabarom do shkoly. Psykholohichni osoblyvosti ditei doshkil'noho viku. 6-i rik zhyttia* [uklad. O. A. Dmitrieva]. – Kharkiv: Osнова, 2009. – S. 7-14.
- Sukhomlynskyi, 1977* – Sukhomlynskyi V. O. Problemy vykhovannia vsebichno rozvynenoї osobystosti. Vybr. tv.: в 5 т. Т.1. / V. O. Sukhomlynskyi. – К.: Рад. школа, 1977. – С. 53-206.
- Теплов, 1985* – Теплов В. М. Избранные труды. в 2 т. Т.1. / В. М. Теплов. – М.: Педагогика, 1985. – С. 214-248.

Надійшла до друку 16.06.2014.

УДК378.147.091.33-027.22:378.011.3-052

Олена Сергійчук, Юлія Багно

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті проаналізовано важливість педагогічної практики в підготовці майбутніх педагогічних кадрів. Авторами охарактеризовано особливості педагогічних практик на кафедрі педагогіки ДВНЗ «Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди», розкрито їх мету та основні завдання. Наголошено, що обов'язковою умовою навчально-виховного процесу вищого педагогічного закладу у системі професійної підготовки майбутнього вчителя є проходження педагогічної практики, що сприяє формуванню творчого ставлення студентів до майбутньої педагогічної діяльності.

Ключові слова: педагог, майбутній вчитель, педагогічна практика, професійна підготовка, професійна компетенція.

В статье проанализирована важность педагогической практики в подготовке будущих педагогических кадров. Авторами охарактеризованы особенности педагогических практик на кафедре педагогики ГВУЗ «Переяслав-Хмельницкого государственного педагогического университета имени Григория Сковороды», раскрыты их цели и основные задачи. Отмечено, что обязательным условием учебно-воспитательного процесса высшего педагогического заведения в системе профессиональной подготовки будущего учителя является прохождение педагогической практики, способствует формированию творческого отношения студентов к будущей педагогической деятельности.

Ключевые слова: педагог, будущий учитель, педагогическая практика, профессиональная подготовка, профессиональная компетенция.

The article analyzes the importance of pedagogical practice in the training of pedagogical staff. The authors described the peculiarities of pedagogical practices at the Department of education state

higher educational institution «Pereyaslav-Khmelnytsky state pedagogical University named after Hryhoriy Skovoroda», disclosed their goals and objectives. It is noted that a mandatory condition of the educational process of higher educational institutions in the system of professional preparation of future teachers is a teaching practice that promotes the formation of creative relations students for future educational activities.

Key words: teacher, future teacher, pedagogical practice, professional preparation, professional competence.

Актуальність. За сучасних умов модернізації системи вищої освіти в Україні зростають суспільні вимоги до вчителя, змісту і методів його роботи, що спонукає вищі навчальні заклади до пошуку шляхів удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів та обумовлює необхідність переорієнтації навчального процесу вищої школи на формування готовності студентів до професійної діяльності. Сьогоднішнє соціальне замовлення України щодо професійної підготовки майбутніх педагогів актуалізує сутнісний зміст педагогічної освіти, її діяльнісний характер, спрямований передусім на оволодіння фахівцем практичними вміннями й навичками організації навчально-виховного процесу.

Постановка проблеми. Значне місце у підготовці та формуванні особистості вчителя займає педагогічна практика. Практика студентів вищих навчальних закладів України є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, набуття і вдосконалення практичних умінь та навичок, формування професійної компетенції щодо реалізації державних стандартів, а це в свою чергу дає можливість стверджувати, що педагогічна практика є повноцінною складовою педагогічної освіти. Особливо це актуально на сьогодні, в умовах переходу до системи ступеневої підготовки майбутніх фахівців.

Доведеним є той факт, що правильно організована педагогічна практика, за умови її безпосереднього зв'язку із теорією, є одним із основних шляхів покращення професійної підготовки педагогічних кадрів. У цьому контексті особлива роль відводиться педагогічній практиці у ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблем практичної підготовки вчителя присвячено ряд наукових та методичних праць. Зокрема, теоретико-методологічні й дидактичні питання практичної підготовки досліджували О. Абдулліна, В. Бондар, А. Беляєва, С. Гончаренко, І. Зязюн.

Історичні аспекти практичної підготовки розкрито в наукових публікаціях В. Губаря, Г. Захаревича, М. Кузьміна та ін. Психолого-педагогічні проблеми практичної підготовки відображено у працях І. Беха, А. Верхоли та ін. Важливість педагогічної практики, підвищення її ролі у підготовці педагогічних кадрів в сучасних умовах обґрунтовують у своїх працях О. Абдулліна, Ю. Васін, Н. Загряжкіна, О. Іванова, О. Козарик, О. Соколова.

Понятійний аналіз демонструє приблизно однакове тлумачення сутності категорії «педагогічна практика». Так, Г. Шулдик, В. Шулдик розкривають поняття педагогічної практики як ланки, яка пов'язує теоретичне навчання студента і його майбутню роботу в школі. Н. Козакова розглядає педагогічну практику у контексті ступеневої підготовки. З одного боку, як важливу складову професійної підготовки, спрямовану на закріплення та реалізацію набутих студентами предметних, психолого-педагогічних, методичних знань, умінь та навичок, а з іншого - як засіб творчого розвитку та саморозвитку.

Аналіз літератури з проблеми свідчить, що більшість публікацій має здебільшого методичний характер. Між тим, пошук шляхів підвищення ефективності педагогічної практики, оптимізація її змісту та організації були й залишаються актуальним завданням педагогічних закладів освіти та досліджень, що проводяться у цьому напрямку.

Метою статті – є розкриття ролі та значення педагогічної практики у підготовці майбутнього вчителя до професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Проблеми педагогічної освіти, зумовлені новими цивілізаційними викликами до людини, модернізацією загальної середньої школи, входженням України до європейського освітнього простору, органічно взаємопов'язані, оскільки йдеться про досягнення єдиної мети – підвищення якості національної освіти та забезпечення підготовки людини до життя у XXI столітті. Сучасні вимоги до педагога та процесу його підготовки в навчальному закладі зумовлені багатьма факторами: інтенсивною інформатизацією, диференціацією та інтеграцією наук, ускладненням функцій педагогічної діяльності тощо. Усе це вимагає від учителя не лише поінформованості, але й неперервного розвитку професійних якостей. Суттєву роль у формуванні готовності майбутнього вчителя до професійної діяльності відіграє його практична підготовка – важлива складова всієї системи професійної підготовки.

За педагогічним словником педагогічна практика – «це спосіб вивчення навчально-виховного процесу на основі безпосередньої участі в ньому практикантів, мета якої – виробити у них уміння і навички, необхідні в майбутній професійній діяльності, закріпити теоретичні знання, застосувати їх на педагогічній практиці» [Гончаренко, 1997, с.12].

Зважаючи на думку Л. Хомич, «практика – складова навчально-виховного процесу, що сприяє формуванню творчого ставлення майбутнього спеціаліста до педагогічної діяльності, визначає ступінь його професійної придатності та рівень педагогічної спрямованості [Хому`ch, 1999, с. 4]. Дослідниця Н.Козакова акцентує увагу на «практику» як «важливу складову професійної підготовки майбутніх учителів, спрямована на закріплення та реалізацію в спеціально створених умовах набутих студентами предметних, психолого-педагогічних, методичних знань, умінь та навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності в школі, засіб творчого розвитку та саморозвитку майбутнього вчителя,

формування у нього професійно значущих якостей і готовності до інноваційної педагогічної діяльності [Козакова, 2008, с.40].

Зміст навчально-виховної роботи студентів на період педпрактики визначається не лише завданнями професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів, але й конкретними умовами роботи у школі, де проходить практика. При цьому важливим є врахування вимог певної школи. З цією метою керівники практики і студенти знайомляться з планом навчально-виховної та методичної роботи школи, вивчають специфіку освітніх програм та конкретні умови організації навчально-виховного процесу. Це дозволяє усвідомити навчально-виховні завдання, зміст, форми й методи роботи вчителів та класних керівників загальноосвітнього закладу. З урахуванням програми практики та конкретного змісту й умов навчально-виховної роботи школи складаються індивідуальні плани студентів на увесь період практики.

Педагогічна практика у навчальному процесі студентів ДВНЗ «Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди» є зв'язуючою ланкою між теоретичним навчанням майбутніх вчителів та їх самостійною роботою в навчально-виховних закладах. Кафедрою педагогіки здійснюється науково-методичне керівництво студентами-практикантами, які проходять педагогічну практику в закладах освіти м. Переяслава-Хмельницького, Переяслав-Хмельницького району та Київської області.

В період проходження педагогічної практики перед студентом-практикантом стоїть головна мета – узагальнення, систематизація і поглиблення загально педагогічних знань, умінь і навичок, підготовка до виконання всіх функцій вчителя, а також реалізація системи навчально-виховної роботи з учнями.

Студенти працюють згідно програм педагогічних практик, а саме: знайомляться з системою навчально-виховної у школах, відвідують уроки, виховні заходи досвідчених вчителів, розробляють плани-конспекти уроків та виховних заходів, проводять пробні та залікові уроки, власні виховні заходи, беруть участь в їх обговоренні, проводять психолого-педагогічне вивчення учнів (студенти 3-4-х курсів), класних колективів (студенти 5-х курсів) та складають характеристики на них, готують та захищають за результатами педагогічної практики. Більшість студентів сумлінно ставляться до своїх обов'язків, відзначаються творчим ставленням і активною участю у позакласній роботі.

Педагогічна практика – початковий етап у системі фахової підготовки, перша ланка практичного засвоєння педагогічної професії. У цей період закладаються основи професійної діяльності фахівців, які володіють науково-методичною майстерністю викладання, практичними вміннями і навичками; формуються професійні якості особистості вчителя-вихователя та інтерес до майбутньої професії. Тому обов'язковою умовою навчально-виховного процесу вищого педагогічного закладу у системі професійної підготовки майбутнього вчителя є проходження педагогічної

практики, що сприяє формуванню творчого ставлення студентів до майбутньої педагогічної діяльності, визначає ступінь їх професійної здатності та рівень педагогічної спрямованості, забезпечує вдосконалення основ професійної майстерності як важливої якості особистості майбутнього вчителя.

Метою педагогічної практики на сьогодні є: оволодіння студентами сучасними методами, формами та засобами навчання і виховання; формування необхідних професійно-педагогічних навичок та умінь для вирішення практичних завдань в умовах реального навчально-виховного процесу у вищій школі; виховання потреби постійного вдосконалення педагогічної майстерності; розвиток творчої ініціативи та конкретних дослідницьких умінь у професійній діяльності викладача вищої школи. Формування готовності майбутніх учителів до професійної діяльності у процесі педагогічної практики забезпечується низкою завдань: ознайомлення із сучасним станом навчально-виховної роботи у середній і вищій школі та залучення студентів до активної діяльності у ролі вчителя, викладача, куратора тощо; розвиток комунікативних умінь, професійно-педагогічних навичок та практичних умінь здійснювати виховну роботу; вироблення навичок самостійності у підготовці та проведенні різних форм навчально-виховної роботи та особистої відповідальності за якість та ефективність цієї роботи; стимулювання творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності; закріплення, поглиблення і збагачення теоретичних знань студентів, застосування отриманих знань при розв'язанні конкретних педагогічних завдань; розвиток у майбутніх учителів педагогічного мислення, здатності до аналітичного осмислення педагогічної дійсності, розширення педагогічного кругозору та формування творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності [Положення про проведення практики студентів..., 2007, с. 1]. Основними завданнями педагогічної практики, які стоять перед студентом-практикантом – є реалізація знань, умінь та навичок, набутих ними під час вивчення курсів «Педагогіка», «Основи педагогічної майстерності», «Методика виховної роботи», «Методика соціально-виховної роботи», безпосередньо у навчальному і виховному процесі школи.

Основні напрямки виховних заходів у загальноосвітніх середніх навчальних закладах: виховні заходи з проблем етично-морального виховання; патріотичного виховання; профорієнтаційний напрямок виховних годин; громадянське виховання; екологічне виховання; гендерне виховання; історія країни; проблеми міжособистісного спілкування; пропаганда здорового способу життя тощо.

Успіх педагогічної практики залежить від вибору базової установи, оптимальної реалізації найдосконаліших методів і прийомів роботи в конкретних умовах, методичного рівня і майстерності викладачів. Вибір типу навчального або виховного закладу для педагогічної практики визначається специфікою факультету, майбутньою спеціальністю студентів. У ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний

університет імені Григорія Сковороди» створено ефективну мережу баз практик спільними зусиллями регіональних органів управління освітою та виробничим відділом нашого навчального закладу із залученням до цієї роботи найдосвідченіших вчителів.

Перелік, форми, тривалість та терміни проведення практик визначаються навчальним планом кожної спеціальності або спеціалізації. У зв'язку з підвищенням вимог до підготовки педагогічних кадрів сьогодні створена система цілісної побудови педагогічної практики, що передбачає єдність окремих її етапів, наступність ідей, змісту, взаємозв'язку з психолого-педагогічними дисциплінами. Створено нове покоління планів практики, які передбачають багатоступеневість, де на кожному етапі забезпечено чіткий перелік компетенцій, якими повинні оволодіти студенти, визначені цілі і завдання, що характеризують психолого-педагогічну спрямованість практичної підготовки на даному етапі.

Види педагогічних практик кафедри педагогіки

Вид практики	Ф-т, сп-ть	Курс	Навчальні дисципліни
Дидактична	ІФ	3	Педагогіка
	ФФ (іноз)	3	Педагогіка
	ФФ (філол)	3	Педагогіка
	ПФ (Мм, Ом)	3	Педагогіка
Безперервна	ПТФ	2	Педагогіка. Методика виховної роботи в дитячих колективах. Історія педагогіки
Практика молодшого спеціаліста	ПТФ	2	Етнопедагогіка
Навчальна	ФФВ	3	Методика виховної роботи. Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах. Основи педагогічної майстерності
Педагогічна	ФЕФ (ОА,ЕП,Ф)	3	Психологія і педагогіка
ЛОТ	ІФ	3	Методика виховної роботи, методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах Основи педагогічної майстерності
	ПТФ (біологія, географія)	3	
	ФФВ	3	
	ПФ (Ом)	2	
	ПФ (Мм)	3	
Навчально-виробнича	ПП (П)	3	Методика виховної роботи Методика соціально-виховної роботи в сучасних умовах
	ІФ	4	
	ПТФ (біологія)	4	
	ПТФ (географія)	4	

	ФФВ	4	Основи педагогічної майстерності
	ФФ (іноз)	4	
	ФФ (філол)	4	
	ПТФ	4	
Переддипломна	ІФ	5	Методика і методологія педагогічних досліджень Організація і управління навчальним процесом Нові педагогічні технології
	ПТФ (біологія)	5	
	ПТФ (географія)	5	
	ФФВ	5	
	ФФ (іноз)	5	
	ФФ (філол)	5	
	ПТФ (математика)	5	
ВНЗ	ІФ (М), (О)	5	Педагогіка вищої школи Сучасні концепції зарубіжної педагогіки Організація і управління навчальним процесом Методика і методологія педагогічних досліджень
	ІФ	6	
	ПТФ (біологія, географія)	6	
	ФФ (філол)	6	
	ФФ (іноз)	6	
	ПТФ	6	
	ФЕФ	6	
	ФФВ	6	
ПФ	6		

Перед проходженням усіх видів практик у ВНЗ відбуваються настановчі конференції на кожному факультеті, на яких студенти практиканти ознайомлюються з порядком проходження педагогічної практики, її програмою, змістом, отримують індивідуальні завдання, пов'язані з науково-дослідною роботою тощо. Під час педагогічної практики студенти вчаться розв'язувати різнопланові педагогічні завдання, в конкретних ситуаціях прогнозувати хід навчально-виховного процесу і знаходити оптимальні шляхи управління ним. Відбувається не тільки ознайомлення з сучасним станом організації навчально-виховного процесу у закладах освіти, з передовим педагогічним досвідом, але й надання допомоги навчально-виховним установам. Загалом це інтенсивна самоосвітня і самовиховна робота майбутніх педагогів, перевірка їхньої готовності до майбутньої професійної діяльності.

Так, за період дидактичної практики здійснюється застосування здобутих теоретичних знань з дидактики на практиці; формування умінь і навичок спостерігати педагогічні явища, аналізувати їх та формулювати висновки. В умовах навчально-виробничої педагогічної практики студенти удосконалюють уміння складати індивідуальний план, закріплюють знання про особливості планування та організації виховної роботи класного керівника, конспектують план виховної роботи на період практики та проводять виховні заходи згідно цього плану. Переддипломна практика сприяє закріпленню умінь визначати рівень вихованості учнів у закріпленому класі; вивчати дитячий виховний колектив, складати характеристику на колектив; проводять та аналізують виховні заходи враховуючи при цьому вікові та індивідуальні особливості учнів, рівень розвитку учнівського колективу; вчать розробляти і проводити батьківські збори, дотримуючись методичних порад класного керівника, методиста з виховної роботи; проводити профорієнтаційну роботу зі старшокласниками.

Особливу структуру та зміст має практика в дитячих оздоровчих таборах. Так, у процесі проходження практики в ДОТ студенти мають засвоїти знання про особливості планування виховної роботи в ДОТ; формувати і розвивати навички спілкування з дітьми та молоддю; самостійно проводити масові заходи; виявляти індивідуальні особливості дитини, сприймати дитину як співучасника педагогічного процесу; планувати та організовувати дозвілля дітей, здійснювати патріотичне, моральне, естетичне виховання, виховувати культури поведінки та здоров'я дітей; згуртовувати дитячий колектив; вести самостійний облік результатів своєї педагогічної діяльності у педагогічний щоденник, аналізувати власний педагогічний досвід.

Як педагогічна категорія, практика є складовою навально-виховного процесу студента ВНЗ. Вона покликана навчити студентів застосовувати науково-теоретичні знання з педагогіки, психології, фахових методик та спеціальних дисциплін у педагогічній діяльності, а також удосконалювати відповідні практичні навички. Так, у педагогічному доробку В. Сухомлинського зосереджується увага на важливості педагогічної практики у підготовці майбутнього вчителя початкової школи, йдеться про її взаємозв'язок з теорією. Особливе місце посідає принцип наступності практики з навчальними заняттями (педагогікою, психологією, методикою виховної роботи, етнопедагогікою та ін.) підкреслюється значення неперервного характеру педагогічної практики.

Педагогічна практика здійснюється з урахуванням основних видів професійної діяльності, до яких повинен бути підготовлений фахівець з певної спеціальності. Програми педагогічних практик, розроблені кафедрою педагогіки на основі навчальних планів підготовки фахівців за різними напрямками підготовки. На кафедрі педагогіки підготовлено методичні рекомендації щодо організації та проведення педагогічної практики студентів з урахуванням таких видів: дидактичної, практики у

літніх оздоровчих таборів, виховної, переддипломної, педагогічної практик у ВНЗ III-IV рівнів акредитації (автори: О. Сергійчук, Н. Онищенко) [Сергійчук, 2012]. Програми з педагогічних практик містять мету та завдання практики, зміст педагогічної практики, звітна документація, пояснення щодо оформлення документів педагогічної практики, зразки виховних годин та заходів.

За результатами педагогічної практики студенти зазначають, що активна практика є важливим, цікавим етапом їх навчання і переважна більшість студентів готова працювати учителями та викладачами в закладах освіти після закінчення університету.

Висновки. Отже, майбутні вчителі активно включаються в реалізацію навчально-виховних завдань школи з урахуванням конкретних умов її роботи. Єдність завдань підготовки вчителя та потреб школи щодо змісту педагогічної практики є закономірністю та об'єктивною необхідністю її організації. Адже в умовах педагогічної практики відбувається не тільки ознайомлення з сучасним станом організації навчально-виховного процесу у закладах освіти, з передовим педагогічним досвідом, але інтенсивна самоосвітня і самовиховна робота майбутніх педагогів, перевірка їхньої готовності до майбутньої професійної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

- Гончаренко, 1997 – Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
- Козакова, 2008 – Козакова Н. В. Організаційно-методичні засади педагогічної практики майбутніх учителів початкової школи в умовах ступеневої освіти: дис. ...канд. пед. наук: 13.00.04 / Наталія Вікторівна Козакова. – Київ, 2008. – 234 с.
- Положення про проведення практики студентів..., 2007 – Положення про проведення практики студентів ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». Затверджено рішенням Вченої ради університету від 31.08.2007 року. Протокол № 1. – 12 с.
- Сергійчук, 2012 – Сергійчук О. М. Формування готовності майбутніх учителів до професійної діяльності у процесі педагогічної практики: навчально-методичний посібник / Олена Сергійчук, Наталія Онищенко. – 3-є вид., розшир. та доповн. – Переяслав-Хмельницький: «Видавництво КСВ», 2012. – 204 с.
- Хомич, 1999 – Хомич Л. О. Сучасні види педагогічних практик / Л. О. Хомич // Шлях освіти. – 1999. - №4. – С.4-8.

REFERENCE

- Goncharenko, 1997 – Goncharenko S. U. Ukrainy's'ky'j pedagogichny'j slovny'k / S. U. Goncharenko. – K. : Ly'bid', 1997. – 376 s.
- Kozakova, 2008 – Kozakova N. V. Organizacijno-metody'chni zasady' pedagogichnoyi prakty'ky' majbutnix uch'y'teliv pochatkovoyi shkoly' v umovax stupenevoyi osvity': dy's. ...kand. ped. nauk: 13.00.04 / Nataliya Viktorivna Kazakova. – Ky'yiv, 2008. – 234 s.
- Polozhennya pro provedennya prakty'ky' studentiv..., 2007 – Polozhennya pro provedennya prakty'ky' studentiv DVNZ «Pereyaslav-Xmel'ny'cz'ky'j derzhavny'j pedagogichny'j univ'ersytet imeni Gry'goriya Skovorody'». Zatverdzheno rishennyam Vchenoyi rady' univ'ersytetu vid 31.08.2007 roku. Protokol # 1. – 12 s.
- Sergijchuk, 2012 – Sergijchuk O. M. Formuvannya gotovnosti majbutnix uch'y'teliv do profesijnoyi diyal'nosti u procesi pedagogichnoyi prakty'ky': navchal'no-metody'chny'j posibny'k / Olena Sergijchuk, Nataliya Ony'shhenko. – 3-ye vy'd., rozshy'r. ta dopovn. – Pereyaslav-Xmel'ny'cz'ky'j: «Vy'davny'cztvo KSV», 2012. – 204 s.

Надійшла до друку 23.05.2014.

УДК 378.147:33

Тетяна Сірик

ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ

У статті розглянуто й проаналізовано сутність професійної компетентності майбутніх економістів та її структуру як основну та обов'язкову умову професійної діяльності студентів вищих навчальних закладів. Під професійною компетентністю майбутнього економіста розуміється характеристика особистості, виражена в сукупності знань, умінь та професійно важливих якостей, які дозволяють йому проявляти готовність до професійної діяльності у сфері економіки та на високому рівні виконувати професійні обов'язки. Науковий аналіз проблеми формування професійної компетентності майбутніх економістів дав змогу виявити сучасні вимоги до освіти економіста. Необхідність розгляду проблем освіти з точки зору компетентнісного підходу викликана загальноєвропейською і світовою тенденцією інтеграції, глобалізації світової економіки.

XXI століття висуває нові вимоги до підготовки майбутніх фахівців економічних спеціальностей: висококваліфікованих, конкурентоздатних, які мають достатній інтелектуальний потенціал, відповідні фізичні якості і вільно, нормативно й зразково користуються мовою свого фаху.

Ключові слова: компетентність, компетенція, креативність, професійна діяльність економіста, професійна компетентність, структура професійної компетентності, структура.

В статье рассмотрена и проанализирована сущность профессиональной компетентности будущих экономистов и ее структура как основное и обязательное условие профессиональной деятельности студентов высших учебных заведений. Под профессиональной компетентностью будущего экономиста понимается характеристика личности, выраженная в совокупности знаний, умений и профессионально важных качеств, которые позволяют ему проявлять готовность к профессиональной деятельности в сфере экономики и на высоком уровне исполнять свои профессиональные обязанности. Научный анализ проблемы формирования профессиональной компетентности будущих экономистов дал возможность выявить современные требования к образованию экономиста. Необходимость рассмотрения проблем образования с точки зрения компетентностного подхода вызвана общеевропейской и мировой тенденцией к интеграции, глобализации мировой экономики.

XXI век выдвигает новые требования к подготовке будущих специалистов экономических специальностей: высококвалифицированных, конкурентоспособных, имеющих достаточный интеллектуальный потенциал, соответствующие физические качества и которые свободно, нормативно и образцово пользуются языком своей профессии.

Ключевые слова: компетентность, компетенция, креативность, профессиональная деятельность экономиста, профессиональная компетентность, структура профессиональной компетентности, структура.

The article examined the essence and professional competence of future economists and its structure as a basic and compulsory condition of professional activities of university students. Under the professional competence of future economists one understands characteristic of the personality, expressed in the body of knowledge, skills and professionally important qualities, which allow him to show readiness to professional activity in the economy and highly perform his professional duties. Scientific analysis of the problem of formation in future economists professional competence helped to recognize the modern requirements to the education of economist. The need to exam the problem from competence approach point of view iscaused by Europe's and the world trend of integration and globalization of the world economy.